

Ximena Alfaro Negrete, *Las dictaduras latinoamericanas como fuente de inspiración literaria - narrativa del siglo XX*, disertační práce, Středisko ibero-amerických studií FF Univerzity Karlovy, Praha 2012, 165 s.

Vyjádření oponenta

Oponent, profesí historik, se ujal role posuzovatele předloženého textu z vícero důvodů. Jednak pokládám zvolené téma za mimořádně podnětné a poučné, jednak interdisciplinarita, na níže je možno vystavět práci, nabízí nové podněty v nahlížení na minulost, která je (v našem případě) objektem literárního zájmu. Záměr k rozměru latinskoamerických diktatur jako zdrojů literární inspirace zní navíc přitažlivě a lze příklady doložit, že obecný čtenář je pro poznávání a poznání minulosti a minulých reálií získáván právě prostřednictvím krásné literatury.

Zmíním ještě jednu tezi. K čemu potřebují historikové tisíce titulů, nabízí krásná literatura (ve svých nejskvělejších příkladech) ve stovkách titulů – a výtvarné umění někdy v jednom plátně. Příkladem: stanout před Picassovou *Guernicou*, znamená nést si tento obraz navždy. Proto ona očekávání ve vztazích a vztazích: latinskoamerické diktatury – krásná literatura – 20. století.

Autorka práce rozčleněním textu a úvodním připomenutím (s. 17) nabízí trojí vzhled – do minulosti, kde hledá příčiny, které vedly k instalaci diktatur, dále vzhled do hledání důvodů a podnětů, které vedly k literární inspiraci a nakonec je její pozornost soustředěna na vlastní (úspěšná) literární díla.

Důvody svého počínání shrnula v úvodu práce. V tomto kontextu poznamenávám, že jejími prameny jsou dotčená literární díla a předpokládám jsem širší teoretické ukotvení a zhodnocení této (pro historika atraktivní) pramenné materie.

Prvá kapitola (*La historia*) je čtenáři průvodcem po latinskoamerických dějinách s důrazem na fenomén diktatury a ideologizující podněty. Náhled na čtyři etapy diktatur v Latinské Americe (s. 52 an) pokládám za jednu z možných variant vyrovnání se s tímto okruhem, který je vystaven na autorkou dotčené odborné produkci. Pracovní čtvrtá etapa latinskoamerických diktatur je vymezena na své dolní hranici přelomem 50. a 60. let dvacátého století a věnuje se středoamerickému prostoru, Kubě, z Jižní Ameriky pak Argentíně, Chile, Bolívii, Brazílii, Paraguayi a Uruguayi. Tuto kapitolu jsem vnímal a vnímám jako vstupní. Očekával jsem současně zobecňující pohled na fenomén diktatur, neboť sice pojednáváme o latinskoamerickém světě, ale diktatura je vděčným objektem vedle historie dále sociologie, politologie atd.

Těžiště tudíž tkví v kapitolách druhé (*La inspiración*) a třetí (*La obra literaria*). Ty ať jsou přednostně posouzeny literárním historikem, byť dotčená teologie osvobození nás opět vrací k dějinnému zázemí. Ani partie zdůrazňující roli církve v latinskoamerické společnosti, ani partie pojednávající o vnějších podnětech (studená válka) nejsou ukotveny přesvědčivě pro potřeby, jež jsou kladeny na podobu disertačních textů. Vlastní inspirace je vtělena přednostně do subkapitoly - *El escritor y la dictadura* (s. 95-108). Třetí kapitolu vnímám jako diskusní prostor, samozřejmě přednostně pro literárního badatele.

Seznam pramenů a literatury (*Referencias bibliográficas*) se zřejmě omylem dostal do svázaného a předloženého textu v pracovní verzi a bez korektur.

Závěr. Disertační práci paní Ximeny Alfaro Negrete vnímám jako text, který zůstává za svými možnostmi, které od něj byly očekávány. Práci přijímám k obhajobě na hranici možností a ponechávám konečný výsledek na vlastní rozpravě.

Prof. PhDr. Ivo Bartoň
Katedra historie Filozofické fakulty
Univerzity Palackého, Olomouc

Olomouckého, Olomouc 25. 8. 2012